

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010108
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121010108.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov Mgr. Mareka Anovčina a JUDr. Beáty Javorkovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 04. mája 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného

S. E.,

nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom E. Q., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3Nt/3/2021 zo dňa 24.02.2022 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. por. sa vo výroku napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa vypúšťa nasledovný text: „a poukazom na § 402 ods. 2 Tr. poriadku“.

Zvyšná časť výroku napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu odsúdeného S. E. na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zostáva týmto vypustením nedotknutá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/27/2008 zo dňa 16.07.2008 bol S. E. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase vo večerných hodinách dňa 25.09.2007 v katastrálnom území obce U., časť J., na lesnej ceste po prechádzajúcej ostrej slovnej hádke prebiehajúcej v osobnom motorovom vozidle zn. H. XXX, evidenčné číslo XZXXXXX, MPZ „CZ“, predmetom ktorej bolo vyplatenie peňazí v sume 450.000,- Sk PhDr. G. J. v prospech S. E. na základe notársky overeného prehlásenia PhDr. G. J. zo dňa 12.07.2006, v úmysle získať majetkový prospech, po vystúpení z vozidla fyzicky napadol PhDr. G. J. tak, že ho niekoľkokrát uderil päťou a kopol do oblasti hlavy a následne nožom s pravdepodobnou dĺžkou čepele asi 10 cm 24-krát bodol do oblasti hrudníka, krku, chrbta a brucha, čím mu spôsobil mnohopočetné bodné a bodnorezné poranenia krku, hrudníka, chrbta, brucha s bodnými poraneniami srdca, pľúc, pečene a obličky, ktoré zranenia spôsobili úrazovo krvácajú šok a boli bezprostrednou príčinou smrti PhDr. G. J., následne telo nebohého odtiahol do blízkeho lesného porastu a z miesta činu zobral všetky osobné veci poškodeného PhDr. G. J. a pomocou platobnej karty VISA Electron č. XXXX XXXX XXXX XXXX vedenej na meno PhDr. G. J. vybral postupne v mestách T., J. a T. finančnú hotovosť 84.000,- Sk a 25.000,- CZK, ktoré použil pre vlastnú potrebu.

Bol za to odsúdený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b), ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa §§ 76 ods. 1 a 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený aj ochranný dohľad na 3 roky a súčasne bolo rozhodnuté aj o náhrade škody.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/114/2008 zo dňa 15.01.2009 bolo odvolanie S. E. zamietnuté ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Uznesením súdu prvého stupňa bolo rozhodnuté tak, že podľa § 399 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 402 ods. 2 Tr. por. bol zamietnutý návrh odsúdeného S. E. na povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej trestnej veci, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V jej písomných dôvodoch sám odsúdený uviedol, že súdu v pôvodnom konaní nebola známa skutočnosť, že poškodeného J. usmrtil mafián E. P., čo je nová skutočnosť, ktorú ale súd prvého stupňa vôbec nebral do úvahy. Taktiež nebral do úvahy to, že sa bál o svoj život a život svojej rodiny, a preto musel urobiť to, čo urobil. Bál sa, že aj jeho P. zabije, a preto menil svoje výpovede, nakoľko P. mal silné kontakty na políciu, prokuratúru a súdoch. P. tiež nie je dôveryhodná osoba, je odsúdený za 8 skutkov vrážd, klame a zbavuje sa zodpovednosti. Napadnuté uznesenie považuje za predčasné a zmätočné. Namietal taktiež pochybnú minulosť konajúcej predsedníčky senátu, ktorá rozhoduje podľa toho, kto jej čo dá, pričom nezaručuje objektivitu a ani spravodlivé rozhodovanie. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a aby sám povolil obnovu konania v jeho trestnej veci.

V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom obhajcu dodal, že vyššie uvedenú novú skutočnosť na povolenie obnovy konania (že poškodeného J. usmrtil mafián E. P.) uviedol v dodatkoch k svojmu aktuálne podanému návrhu, avšak súd prvého stupňa sa s tým nevysporiadal. Súd prvého stupňa nekriticky prevzal výpoveď E. P., ktorá nikdy nebola žiadnym spôsobom preverovaná, ako dôveryhodnú, ale jeho výpoveď naopak považoval za účelovú. V týchto dôvodoch sťažnosti navrhol, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a aby uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná, ale z jej podnetu je potrebné opraviť (vypustiť) chybnú časť napadnutého uznesenia, ktorú je možné oddeliť vo výrokovej časti tohto uznesenia od ostatných.

V prvom rade krajský súd uvádza, že predmetnou trestnou vecou sa už v minulosti zaoberal, keď svojím uznesením sp. zn. 23Tos/57/2021 zo dňa 26.05.2021 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil v celom rozsahu skoršie uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 402 ods. 2 Tr. por. a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V tomto svojom skoršom rozhodnutí krajský súd uviedol, že o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania mal súd prvého stupňa rozhodnúť na verejnom zasadnutí, teda jeho procesný postup nebol súladný so zákonom. Krajský súd poukázal na to, že zo súdnej praxe vyplýva, že opakovaným návrhom na obnovu konania v zmysle § 402 ods. 2 Tr. por. nie je návrh, ktorý popri opakovaných skutočnostiach a dôkazoch obsahuje aj skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli uplatnené v predošlom návrhu na obnovu konania. Teda pokiaľ návrh obsahuje opakovane tie isté dôkazy a skutočnosti, ale aj nové, nemožno ho zamietnuť z tohto dôvodu na neverejnom zasadnutí, ale na verejnom zasadnutí, kde sa o ňom bude konať a bude sa venovať pozornosť len týmto novým skutočnostiam či dôkazom. Krajský súd v tomto smere totiž zistil, že odsúdený povolenie obnovy konania odôvodňoval najmä novou skutočnosťou spočívajúcou v tom, že na mieste činu sa nachádzal v čase usmrtenia poškodeného aj E. P., ktorý ho ako prvý fyzicky napadol. To, či tieto skutočnosti boli odsúdeným vyslovené po prvýkrát, alebo boli obsahom už jeho skorších návrhov na povolenie obnovy konania, o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté, však súd prvého stupňa dôslednejšie nepreveroval, a preto rozhodol vo veci aj predčasne. Povinnosťou súdu prvého stupňa bolo po vrátení veci na nové konanie odstrániť vytykané pochybenia, pričom mu krajský súd nariadil aj pripojiť si všetky spisové materiály o skorších návrhoch odsúdeného na povolenie obnovy konania, ktoré mal na verejnom zasadnutí v podstatných častiach riadne oboznámiť pre zodpovedné rozhodnutie o tomto aktuálnom návrhu odsúdeného z hľadiska porovnania dôvodov, ktorými odsúdený odôvodňoval tieto svoje skoršie návrhy. Súd prvého stupňa v rámci svojho nového rozhodnutia sa

mal zaoberať aj tým, či aktuálne odsúdeným tvrdené skutočnosti v jeho novo podanom návrhu môžu odôvodňovať povolenie obnovy konania v jeho prospech (§ 396 ods. 2 Tr. por.), teda či by prípadná prítomnosť objednávateľa E. P. na mieste činu pri spáchaní skutku, pre ktorý bol uznaný vinným, ako aj skutočnosť, že tento mal poškodeného v tom čase ako prvý fyzicky napadnúť, vôbec odôvodňovali zmenu rozhodnutia o vine alebo treste v jeho prospech.

Krajský súd ďalej uvádza, že po vrátení veci súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného S. E. v súlade s vysloveným právnym názorom krajského súdu rozhodoval už na verejnom zasadnutí. Vykonal na ňom aj pre svoje rozhodnutie potrebné dokazovanie a vykonané dôkazy taktiež správne vyhodnotil. Splnil tak pokyny, ktoré mu vo svojom rozhodnutí nariadil krajský súd, i keď nesprávne vo výrokovej časti napadnutého uznesenia uviedol aj ustanovenie § 402 ods. 2 Tr. por., s použitím ktorého nemalo byť rozhodnuté o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania (krajský súd totiž vo svojom skoršom rozhodnutí konštatoval, že odsúdený nepodal opakovaný návrh na povolenie obnovy konania v zmysle § 402 ods. 2 Tr. por.; súd prvého stupňa napokon ani nerozhodoval na neverejnom zasadnutí, ako to predpokladá toto zákonné ustanovenie).

Krajský súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že inštitút obnovy konania predstavuje (legálny) zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, ktorý inštitút umožňuje súdu ako orgánu verejnom moci konať a rozhodovať o veciach právoplatne rozhodnutých. Účelom konania o povolenie obnovy konania (ako mimoriadneho opravného prostriedku), ktoré skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, je odstránenie možných justičných omylov. Preto možnosť prelomenia princípu právnej istoty vyplýva z nadriadenosti verejného záujmu na spravodlivom súdnom rozhodnutí nad verejných záujmom na právnej istote.

Zo znenia ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. upravujúceho podmienky obnovy konania vyplývajú dve základné podmienky pre povolenie obnovy konania. Prvou podmienkou je zistenie nových skutočností, alebo dôkazov súdu skôr neznámych. Za nové skutočnosti, alebo dôkazy však nemožno považovať skutočnosti či dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to aj v prípade, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa zmylil pri hodnotení vykonaných dôkazov, alebo ich nesprávne vyhodnotil. Nemožno totiž v konaní o povolenie obnovy konania preskúmavať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Druhou podmienkou je pravdepodobnosť (nie absolútna istota), že tieto novo zistené skutočnosti či dôkazy sú spôsobilé zabezpečiť v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie pre odsúdeného. Obe tieto podmienky však musia byť splnené súčasne.

Z písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa sa vyššie uvedenými právnymi úvahami a zákonnými podmienkami pri rozhodovaní o aktuálne podanom návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania dôsledne riadil.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd nepovažuje aktuálny návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania za dôvodný, pretože na podporu ním tvrdenej novej skutočnosti spočívajúcej v tom, že na mieste činu sa v čase usmrtenia poškodeného nachádzal aj E. P., ktorý vtedy ako prvý poškodeného fyzicky napadol, nepredložil (neoznačil) žiaden relevantný dôkaz, ktorý by ho potvrdzoval, resp. nenavrhol vykonať akékoľvek dokazovanie na jeho preukázanie. Nové skutočnosti v konaní o povolenie obnovy konania treba totiž spravidla preukázať aj novými dôkazmi.

Ako na to inak správne v písomných dôvodoch sťažnosti poukázal odsúdený, je síce pravdou, že po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie už odsúdený pozmenil „obsah“ tejto ním tvrdenej novej skutočnosti tak, že poškodeného mal usmrtiť E. P. a on sa toho len zúčastnil, pričom poškodeného aj doviedol na miesto činu, a svoje výpovede menil z dôvodu obáv o život svoj i svojej rodiny (viď dodatky návrhu na povolenie obnovy konania na č.l. 75-76, 85 a 87-88 spisového materiálu), na čo už súd prvého stupňa v napadnutom uznesení nijako nerefletoval. Podľa názoru krajského súdu to však nič nemení na správnosti záveru, že aktuálny návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania nie je dôvodný.

Krajský súd poukazuje na to, že E. P. už bol ako svedok vypočutý v konaní Okresného súdu Trenčín pod sp. zn. 6Nt/86/2015 o skoršom návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, pričom z jeho výpovede nevyplývalo, že by mal niečo spoločné s usmrtením poškodeného, resp. že by sa nachádzal

na mieste činu. Uviedol aj to, že poškodeného vôbec nepoznal a nikdy sa s ním nestretol. V aktuálnom čase nebolo nijako preukázané, že by E. P. chcel túto svoju výpoveď akokoľvek zmeniť.

Rovnako ako súd prvého stupňa aj krajský súd poukazuje na zistenia vyplynúvšie z pripojených spisov Okresného súdu Trenčín týkajúcich sa pôvodného trestného konania, ako aj skorších návrhov odsúdeného na povolenie obnovy konania:

- V pôvodnom konaní odsúdený o E. P. nič neuvádzal, pričom svoju vinu priznal, potom ju ale popieral s tým, že bol pod nátlakom polície a mal strach o rodinu.
- V dovolaniach už tvrdil, že na mieste činu bola iná osoba (P.) a vinu popieral.
- V konaniach pod sp. zn. 3Nt/39/2010, 1Nt/82/2012 a 4Nt/56/2016 zhodne tvrdil, že poškodeného usmrtil český občan J. P..
- V konaní pod sp. zn. 6Nt/86/2015 tvrdil, že vraždu poškodeného si objednal E. P., ale poškodeného usmrtil niekto iný.
- V konaní pod sp. zn. 1Nt/27/2018 opätovne tvrdil, že vraždu poškodeného si objednal E. P. a žiadal zmiernenie trestu.
- V konaní pod sp. zn. 1Nt/137/2019 sa priznal, že bol účastníkom vraždy poškodeného, ale uložený trest považoval za likvidačný; konkrétne priznal, že usmrtil poškodeného na príkaz E. P. pod tlakom a hrozbou, a chcel, aby bol objednávateľ tejto vraždy potrestaný.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odsúdený vo viacerých svojich podaniach po svojom právoplatnom odsúdení menil svoje tvrdenia, prípadne opakoval svoje skoršie tvrdenia, najmä v tom smere, kto mal usmrtiť poškodeného, pričom súd prvého stupňa správne poukázal i na ďalšie „nezrovnalosti“ v týchto jeho tvrdeniach. Pritom všetky jeho predchádzajúce návrhy na povolenie obnovy konania (vyššie uvedené konania) boli konajúcimi súdmi právoplatne zamietnuté, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Jedinými novými skutočnosťami, ktoré vyšli v aktuálnom konaní najavo, sú iba tvrdenia odsúdeného o iných skutkových okolnostiach, ktorých pravdivosť však nebola už skôr známymi skutočnosťami a dôkazmi podporená. Preto len na základe týchto jeho tvrdení (v ktorých si navyše protirečí v tom, kto usmrtil poškodeného), bez jeho opory v riadne vykonanom dokazovaní, nemožno bez ďalšieho dospieť k záveru, že by boli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania v zmysle § 394 Tr. por.

Pre úplnosť vo vzťahu k sťažnostným námietkam odsúdeného krajský súd dodáva, že o námietke zaujatosti zákonnej predsedníčky senátu JUDr. L. Q. bolo v tomto konaní už dvakrát právoplatne rozhodnuté tak, že nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania. Krajský súd taktiež nepovažoval tvrdenia uvedené v sťažnosti odsúdeného za opodstatnené a spôsobilé na vyvodenie záveru o zaujatosti tejto predsedníčky senátu. Preskúmaním veci krajský súd nezistil ani žiadne iné zákonom predpokladané dôvody pre jej vylúčenie z vykonávania úkonov v tejto veci.

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd v zmysle § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. por. vo veci sám tak, že obmedzil svoje rozhodnutie na opravu (vypustenie) chybnej časti napadnutého uznesenia, ktorú bolo možné oddeliť od ostatných, pričom zvyšná časť výroku napadnutého uznesenia (o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 Tr. por.) zostala nedotknutá.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.